

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 355/2014-64

Ústavný súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí 23. apríla 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Lajosa Meszárosa a Ladislava Orosza prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Janíkom, Hviezdoslavova 16, Partizánske, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a porušenia čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základných práv podľa čl. 36 ods. 1, čl. 37 ods. 3 a čl. 38 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Obo 70/2012, 3 Obo 71/2012 a jeho uznesením z 29. novembra 2012, za účasti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a takto

rozhodol:

1. Základné právo [REDACTED] podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských

práv a základných slobôd a právo podľa čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Obo 70/2012, 3 Obo 71/2012 a jeho uznesením z 29. novembra 2012 porušené boli.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obo 70/2012, 3 Obo 71/2012 z 29. novembra 2012 zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný [REDAKOVANÉ] uhradiť trovy konania v sume 275,94 € (slovom dvestosedemdesiatpäť eur a deväťdesiatštyri centov) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Petra Janíka, Hviezdoslavova 16, Partizánske, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. marca 2013 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta

- porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „medzinárodný pakt“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 K 262/1999 a jeho uznesením z 20. septembra 2010 a

- porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 1 a 2 ústavy a porušenie čl. 1 ústavy, základných práv podľa čl. 36 ods. 1, čl. 37 ods. 3 a čl. 38

ods. 1 a 2 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru a čl. 14 ods. 1 medzinárodného paktu postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Obo 70/2012, 3 Obo 71/2012 a jeho uznesením z 29. novembra 2012.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je konkurzným veriteľom v konkurznej veci úpadcu [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „úpadca“), vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 4 K 262/1999.

V konkurznom konaní proti úpadcovi rozhodol krajský súd uznesením č. k. 4 K 262/99-2838 zo 16. augusta 2010 tak, že zvolal schôdzu konkurzných veriteľov s programom: 1. Správa o doterajšej činnosti správcu konkurznej podstaty; 2. Ustanovenie nového správcu konkurznej podstaty – hlasovanie; 3. Zmena veriteľského výboru na 20. september 2010. Krajský súd zároveň vyzval správcu konkurznej podstaty, aby v stanovenej lehote predložil správu o stave majetku úpadcu a o svojej činnosti v konkurznom konaní.

Následne krajský súd uznesením č. k. 4 K 262/99-2915 z 20. septembra 2010 zbavil [REDAKOVANÉ] (ďalej len „odvolaný správca“) funkcie správcu konkurznej podstaty a ustanovil do funkcie nového správcu konkurznej podstaty [REDAKOVANÉ] (ďalej len „ustanovený správca“) tak, ako to schválila schôdza konkurzných veriteľov 20. septembra 2010.

Proti uvedeným uzneseniam podal odvolanie sťažovateľ a odvolaný správca, o ktorých rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 Obo 149/2010, 1 Obo 160/2010 zo 14. decembra 2010 tak, že tieto uznesenia krajského súdu potvrdil.

Sťažovateľ a odvolaný správca následne podali proti uzneseniu najvyššieho súdu zo 14. decembra 2010 ústavnému súdu sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, o ktorej ústavný súd rozhodol nálezom č. k. II. ÚS 583/2011-93 z 21. júna 2012, ktorým vyslovil porušenie

základných práv sťažovateľa a odvolaného správcu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 14 ods. 1 medzinárodného paktu. Ústavný súd týmto nálezom zrušil uznesenie najvyššieho súdu zo 14. decembra 2010 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Po vrátení veci najvyšší súd rozhodol napadnutým uznesením sp. zn. 3 Obo 70/2012, 3 Obo 71/2012 z 29. novembra 2012 tak, že uznesenia krajského súdu zo 16. augusta 2010 a z 20. septembra 2010 potvrdil.

Podľa sťažovateľa najvyšší súd a ani krajský súd „*nezohľadnil starostlivo a naopak hrubo nerešpektoval či snáď až ignoroval kľúčové skutočnosti zrejme zo súdneho spisu (vrátane spisu prvostupňového konkurzného súdu), neodôvodnil náležite ani presvedčivo svoje súdne rozhodnutie, ďalej najvyšší súd nerešpektoval celkom právny názor vyslovený v náleze ústavného súdu, ale taktiež najvyšší súd svojím uznesením sp. zn. 3 Obo 70/2012 a 3 Obo 71/2012 vyhodnocoval a riešil nedostatky pri konaní a rozhodovaní konkurzného súdu diametrálne a neobjektívne odchylným spôsobom ako boli – podľa súdnej judikatúry – vyhodnocované a riešené analogické nedostatky v iných kauzách. A v konečnom dôsledku vydanie predmetných súdnych uznesení bolo odmietnutím spravodlivosti (denegatio iustitiae) a porušením ústavnoprávne a medzinárodnoprávne garantovaných základných práv a slobôd sťažovateľa... tak, aby súdne konkurzné konanie (konkurz) na majetok úpadcu [REDAKOVANÉ] prebiehalo – aj v procese navrhnutia, zvolania, riadenia, priebehu a hlasovania schôdze konkurzných veriteľov dňa 20. 9. 2010 a rozhodovania o zmene správcu konkurznej podstaty – v súlade so zákonom a bez narušovania priebehu konkurzu účinkami a dôsledkami nezákonných zásahov...“.*

Sťažovateľ v sťažnosti poukazuje na odôvodnenie nálezu ústavného súdu z 21. júna 2012 a argumentuje tým, že najvyšší súd v ďalšom odvolacom konaní „*postupoval... bez náležitého rešpektovania právneho názoru ústavného súdu o zmätočnosti obidvoch prvostupňových rozhodnutí konkurzného súdu, bez zohľadnenia skutočného obsahu podkladových súdnych spisov k odvolaciemu konaniu a rozhodovaniu, bez zohľadnenia*

relevantnej súdnej judikatúry, ale dokonca aj s diskriminačne nerovným prístupom k odvolateľom [ktorí by podľa odvolacieho najvyššieho súdu mali – aj napriek obsahu podkladových súdnych spisov – osobitne preukázať nekvalifikovanú veľkosť percentuálneho podielu pohľadávok skupiny predkladateľov návrhu na zvolanie schôdze konkurzných veriteľov a tiež nekvalifikovanú veľkosť percentuálneho podielu pohľadávok predkladateľa návrhu na schválenie ustanovenia nového správcu] v porovnaní s arbitrárnym a ústavne nekonformným favorizovaním a zvýhodňovaním skupiny predkladateľov návrhu na zvolanie schôdze konkurzných veriteľov a tiež predkladateľa návrhu na schválenie ustanovenia nového správcu [pri ktorých odvolací najvyšší súd vôbec ani len z podkladových súdnych spisov neskúmal existenciu či neexistenciu ich údajného ratifikovaného podielu pohľadávok, ale nekriticky, neopodstatnene, nepodložene a tým arbitrárne a ústavne nekonformne – aj napriek obsahu podkladových súdnych spisov – zjavne vychádzal z akejsi fiktívnej prezumpcie existencie ich údajného kvalifikovaného podielu pohľadávok].“.

Sťažovateľ sa vzhľadom na odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu domnieva, že najvyšší súd mal na prerokovanie odvolania nariadiť pojednávanie. V tejto súvislosti uvádza, že *«... odvolací Najvyšší súd SR – aj napriek princípu dvojinstančnosti konania a princípu predvídateľnosti práva – opätovne úporne snaží dodatočne „konvalidovať“ (či kvázikonvalidovať) arbitrárnu zmätočnosť (principiálne chybných a ústavne nekonformných) postupov a rozhodnutí konkurzného súdu uvádzaním nových argumentov, úvah a dôvodov či údajných skutkových zistení absentujúcich v rozhodnutiach konkurzného súdu, pričom však odvolací Najvyšší súd SR ani v novom konaní – napriek princípom a garanciam spravodlivého súdneho konania – nenariadil pojednávanie ani inak nedal možnosť (a tým vlastne odňal možnosť) odvolateľom vyjadriť sa a namietať správnosť novej argumentácie a dôvodov absentujúcich v rozhodnutiach konkurzného súdu, v dôsledku čoho odvolací najvyšší súd odňal odvolateľom možnosť konať pred týmto odvolacím súdom.*

V neposlednom rade odvolací Najvyšší súd SR neopodstatnene, arbitrárne a ústavne nekonformne bagatelizuje zmätočnosť (principiálne nedostatky) a nezrušenie (zachovanie) zmätočných rozhodnutí konkurzného súdu...

... Najvyšší súd SR... rozhodol... bez toho, aby výrok tohto rozhodnutia mal racionálny základ a potrebnú oporu v obsahu spisu a v odôvodnení tohto rozhodnutia. Najvyšší súd SR sa vyhovení uznesenia z 29. 11. 2012 neriadil ustanoveniami § 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 OSP ani nadväznou súdnou judikatúrou (napríklad IV. ÚS 150/03 z 27. 8. 2003 a I. ÚS 301/06 zo 4. 10. 2006), keďže predmetné uznesenie náležite a presvedčivo neodôvodnil.».

V súvislosti s princípmi dvojinstančnosti súdneho konania a predvídateľnosti práva sťažovateľ tiež uvádza, že «*Odvolací Najvyšší súd SR... uvádza celkom nové tvrdenia..., že [REDAKOVANÉ] je toho času už zo zoznamu správcov konkurznej podstaty vyčiarknutý*». Pritom však odvolací Najvyšší súd SR neposkytol sťažovateľovi (ako odvolateľovi) žiadnu možnosť vyjadriť sa k týmto údajným dôvodom v odvolacom konaní ešte pred vydaním uznesenia z 29. 11. 2012, hoci prvostupňový konkurzný súd sa takými dôvodmi vôbec nezaoberal a ani takéto dôvody nehodnotil. Sťažovateľ (ako odvolateľ) sa o existencii nových údajných dôvodov na zbavenie funkcie (odvolanie) správcu konkurznej podstaty dozvedel až z nového odvolacieho uznesenia... V tomto štádiu konania už sťažovateľ (ako odvolateľ) nemal reálnu možnosť zaujať stanovisko k novým tvrdeniam...».

Podľa sťažovateľa v prerokúvanej konkurznej veci nebol predložený kvalifikovaný návrh na ustanovenie nového správcu konkurznej podstaty, pričom najvyšší súd sa s touto skutočnosťou nevysporiadal. V tejto súvislosti konštatuje, že «*Najvyšší súd SR však vo svojom uznesení... arbitrárne a ústavne nekonformne zamlčal závažné skutočnosti o nezákonnosti a nelegálnosti návrhu na ustanovenie nového správcu konkurznej podstaty, ktorý – v hrubom rozpore s § 10 ods. 6 zákona o konkurze a vyrovnaní – predložil veriteľ „Fond národného majetku SR“ s nekvalifikovaným percentuálnym podielom pohľadávky iba „14,72“ (%), čo ani zďaleka nedosiahlo a nedosahuje zákonom kogentne predpísaný (v § 10 ods. 6 ZKV) kvalifikovaný podiel... 30 % zo všetkých konkurzných pohľadávok konkurzných veriteľov s hlasovacím právom. Tieto závažné skutočnosti o nezákonnosti a nelegálnosti návrhu na ustanovenie nového správcu konkurznej podstaty sú zjavné*

zo súdneho spisu, a to konkrétne zo zápisnice konkurzného súdu o pojednávaní – schôdzi konkurzných veriteľov dňa 20. 9. 2010 a zároveň z percentuálnych podielov uvedených v zozname konkurzného súdu o prezentácii na schôdzi konkurzných veriteľov dňa 20. 9. 2010.

... Najvyšší súd SR... nerešpektoval názor Ústavného súdu SR o zmätočnosti uznesenia konkurzného súdu sp. zn. 4 K 262/99-2915 z 20. 9. 2010... ani konštantnú judikatúru Ústavného súdu SR o ústavnej neakceptovateľnosti rozhodnutia všeobecného súdu, v ktorom výrok nemá potrebnú oporu v odôvodnení... nerešpektoval ani svoju vlastnú judikatúru o tom, že pri konaní a rozhodovaní týkajúcom sa zbavenia funkcie pôvodného správcu a ustanovenia nového správcu konkurznej podstaty na základe hlasovania schôdze konkurzných veriteľov o návrhu konkurzného veriteľa musí súd skúmať „splnenie zákonných podmienok zvolania schôdze konkurzných veriteľov, priebeh a hlasovanie konkurzných veriteľov“, respektíve musí skúmať splnenie „podmienky prípustnosti zvolania schôdze veriteľov, jej priebeh a hlasovanie“ [mutatis mutandis uznesenie NSSR sp. zn. 2 Obo 128/2008 z 28. 10. 2008]...».

Sťažovateľ poukazuje tiež na právny názor najvyššieho súdu, podľa ktorého je bezpredmetné zrušiť uznesenie krajského súdu o zvolaní schôdze konkurzných veriteľov z dôvodu, že sa na jeho základe už schôdza konala, a takýto postup by bol bez právneho účinku. Sťažovateľ považuje tento právny názor za arbitrárny a ústavne neakceptovateľný a podľa jeho názoru tieto tvrdenia „spočívajú na negovaní zmyslu a významu riadnych aj mimoriadnych opravných prostriedkov aj proti takým nezákonným... rozhodnutiam, ktoré už boli vykonané...“.

Tým, že najvyšší súd nezrušil napadnuté uznesenia krajského súdu z dôvodu absencie riadneho odôvodnenia, znemožnil tým preukazovanie a uplatňovanie práv konkurzných veriteľov, ktoré „súvisia s nezákonným konaním a rozhodovaním konkurzného súdu...“.

Sťažovateľ poukazuje tiež na obsah súdneho spisu v súvislosti s pohľadávkou Ústredného daňového riaditeľstva Slovenskej republiky – Daňového úradu [REDACTED] (ďalej aj „daňové riaditeľstvo“), pričom uvádza:

„Súčasťou konkurzného súdneho spisu... sú okrem iného aj listiny svedčiace o tom, že Ústredným daňovým riaditeľstvom SR – Daňovým úradom [REDACTED] prihlásená daňová pohľadávka u správcu vo výške 30 314 200 Sk bola jednak daňovou pohľadávkou proti podstate (z titulu daňového nedoplatku – dlžnej dane za prevod nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území [REDACTED], jednak bola správcom popretá (kvôli pochybnosti daňového nedoplatku) a jednak daňový ručiteľ (Všeobecná úverová banka, a. s.) dňa 5. 5. 2000 – na základe rozhodnutia Ústredného daňového riaditeľstva SR, pracoviska [REDACTED] sp. zn. IV/210/3682/2000/PN zo dňa 24. 5. 2000 – predmetnú daňovú pohľadávku v celej jej výške (30 314 200 Sk) uhradil (vyrovnal) Daňovému úradu [REDACTED]. Už len preto Ústrednému daňovému riaditeľstvu SR – Daňovému úradu [REDACTED] úplným uhradením dňa 5. 5. 2000 zanikla celá prihlásená (hoci správcom popretá) daňová pohľadávka proti podstate (30 314 200 Sk). Tým zároveň Ústredné daňové riaditeľstvo SR – Daňový úrad [REDACTED] odo dňa 5. 5. 2000 prestal byť veriteľom úpadcu...“

Uvedený právny názor podporujú podľa sťažovateľa aj ďalšie listiny, ktoré sú v súdnom spise – žiadosť Všeobecnej úverovej banky, a. s., zo 7. júna 2000 «„o dodatočné preskúmanie – nahlásenie pohľadávky“, pričom krajský súd prírpisom sp. zn. 4 K 262/99 z 26. júna 2000 uviedol, že „zákonná lehota na prihlasovanie pohľadávok už uplynula (a jej zmeškanie nemožno odpustiť) a že ak ide o pohľadávku proti podstate vzniknutú po vyhlásení konkurzu, tak ju možno nahlásiť priamo správcom konkurznej podstaty“. Okrem toho správca konkurznej podstaty vo vyjadrení a doplnení svojho vyjadrenia v prírpise z 12. apríla 2005 «upozornil konkurzný... súd... na zánik celej prihlásene... daňovej pohľadávky jej uhradením dňa 5. 5. 2000... z uvedených dôvodov bývalá pohľadávka... už nie je „v evidencii správcu konkurznej podstaty a konkurzného súdu“.

Uvedeným skutočnostiam zodpovedajú v konkurznom súdnom spise (na listoch č. 2593 až 2598) aj poznámky a škrty ručne urobené (zrejme konkurznou sudkyňou)

na zažurnalizovanom návrhu zo dňa 13. 8. 2009 (doručenom dňa 17. 8. 2009) na zvolanie schôdze konkurzných veriteľov, pričom okrem iného už na 1. strane návrhu je ručne preškrtnutý údajný veriteľ č. 4 „Slovenská republika v zastúpení ÚDRSR, DÚ [REDAKOVANÉ]“ s dopísanými poznámkami „240 – proti podstate“ a „478 – postúpené SK“.

Krajský súd zaradil daňové riaditeľstvo do zoznamu veriteľov, ktorí žiadajú zvolanie schôdze konkurzných veriteľov s percentuálnym podielom uplatnenej pohľadávky 10,17 % zo všetkých uplatnených pohľadávok, pričom percentuálny podiel žiadateľov o zvolanie schôdze konkurzných veriteľov bol 37,79 %. Z uvedeného podľa sťažovateľa vyplýva záver, že „žadatelia v súhrne nedosiahli... zákonom kogentne predpísaný (v § 10 ods. 1 ZKV) kvalifikovaný podiel... 30 % zo všetkých konkurzných pohľadávok konkurzných veriteľov s hlasovacím právom“.

Podľa sťažovateľa krajský súd nesprávne sčítal percentuálne podiely jednotlivých konkurzných veriteľov, pričom správny súčet mal byť 37,77 %, a nie 37,79 %. Relevantné je aj podanie správcu konkurznej podstaty označené ako „Doplnenie vyjadrenia zo dňa 12. 4. 2005 a 14. 4. 2005“, v ktorom správca konkurznej podstaty upozornil konkurzný súd, že «celková výška evidovanej pohľadávky veriteľa „Fond národného majetku SR“ nie je „44 704 819,64 Sk“, ale je „40 387 718,44 Sk“». V zozname o prezentácii na schôdzi konkurzných veriteľov 20. septembra 2010 je uvedený tento nesprávny údaj o výške pohľadávky, ktorý predstavuje percentuálny podiel 14,72 %, čo nedosahuje minimálny zákonný podiel 30 %. Namietajú, že «Obdobne konkurzný súd hrubo vyhotovil aj zoznam hlasujúcich pri zmätočnom hlasovaní na schôdzi konkurzných veriteľov dňa 20. 9. 2010, pretože konkurzným súdom uvedený celkový súčet prítomných hlasujúcich je ktorý vyhotovil konkurzný súd, je taktiež zle vykonaný dokonca aj prostý matematický súčet údajných percentuálnych podielov z jednotlivých riadkov zoznamu, ktorý podľa konkurzného súdu je údajne 100,00 % (hoci prostý matematický súčet riadkov je až 100,71 %)». Ďalej konkurzný súd v zozname o prezentácii na schôdzi konkurzných veriteľov dňa 20. 9. 2010 explicitne pri veriteľovi „[REDAKOVANÉ] – fyzická osoba“ uviedol „nehlasoval – zást. odišla po prezentácii“, pričom v rozpore s touto skutočnosťou konkurzný súd [v zápisnici

z pojednávania – schôdze konkurzných veriteľov dňa 20. 9. 2010] nelegálne, nezákonne a arbitrárne započítal veriteľa „[REDAKOVANÉ], fyzická osoba“ do celkových výsledkov hlasovania prítomných...».

Sťažovateľ v tejto súvislosti vytýka najvyššiemu súdu, že uvedené skutočnosti nezohľadnil a svojím uznesením nenapravil, čím toto uznesenie je arbitrárne a ústavne neutržateľné.

Sťažovateľ tiež namieta porušenie svojho základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a základného práva podľa čl. 38 ods. 1 listiny z dôvodu, že v prvom konaní o odvolaní rozhodoval senát „1 Obo“ a v druhom konaní o odvolaní rozhodoval senát „3 Obo“. Podľa sťažovateľa mala byť vec „*pridelená buď senátu 1 Obo, ktorý vykonával prvotné odvolacie konanie..., prípadne by vec mala byť pridelená senátu 3 Obo na princípe náhodného výberu s pomocou automatizovaných prostriedkov... V súdnom spise sa však nenachádza výtlačok (počítačový výstup), ktorý by preukazoval pridelenie veci na nové (druhé) odvolacie konanie a rozhodovanie senátu 3 Obo na princípe náhodného výberu s pomocou automatizovaných prostriedkov.*“.

Na základe týchto skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„... Základné právo sťažovateľa... podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 v spojení s čl. 38 ods. 2 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd... a zároveň práva... podľa čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 13 Dohovoru... a podľa čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach... porušil Najvyšší súd Slovenskej republiky svojím postupom pri konaní a uznesením sp. zn. 3 Obo 70/2012 a 3 Obo 71/2012 zo dňa 29. 11. 2012...

... Základné právo sťažovateľa... podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 1 Listiny... právo... podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru... a podľa čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach... porušil Najvyšší

súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 3 Obo 70/2012 a 3 Obo 71/2012 zo dňa 29. 11. 2012...

... Základné právo sťažovateľa... podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 v spojení s čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd... a... práva... podľa čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 13 Dohovoru... a podľa čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach... porušil konkurzný Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 4 K 262/99-2915 zo dňa 20. 9. 2010...

... zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obo 70/2012 a 3 Obo 71/2012 z 29. 11. 2012... zrušuje aj uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 K 262/99-2915 zo dňa 20. 9. 2010 a tiež zrušuje uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 K 262/99-2838 zo dňa 16. 8. 2010... vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

... priznáva (sťažovateľovi, pozn.)... náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu... “

V súvislosti s návrhom na zrušenie napadnutých uznesení krajského súdu sťažovateľ argumentuje právnymi závermi ústavného súdu, ktoré ústavný súd už vyslovil v náleze sp. zn. I. ÚS 342/2010.

Sťažovateľ tiež navrhuje, aby ústavný súd rozhodol o dočasnom opatrení podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) tak, aby rozhodol o «odklade vykonateľnosti uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Obo 70/2012 a 3 Obo 71/2012 zo dňa 29. 11. 2012 a zároveň aj o odklade vykonateľnosti uznesenia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 K 262/99-2915 zo dňa 20. 9. 2010, a to vzhľadom na preukázateľné skutočnosti a fakty o negatívnom pôsobení... nového správca [REDAKOVANÉ]...

Nový správca... predložil konkurznému Krajskému súdu v Bratislave list zo dňa 26. 10. 2012... označený ako „Priebežná správa o stave konkurzu“..., ktorým na úkor

väčšiny konkurzných veriteľov a na prospech vyvolených veriteľov navrhuje mimoriadne závažné úkony v rámci konkurzu na majetok úpadcu...

1. Nový správca... sa aktívne – avšak v rozpore so zákonnými pravidlami o súpise konkurznej podstaty a o postupe pri uplatňovaní nárokov na vylúčenie vecí z konkurznej podstaty (§ 19 ZKV) – usiluje vylúčiť z konkurznej podstaty hodnotný a speňažiteľný hnutelný majetok (vrátane technologických zariadení) [REDACTED], ktorý bol pôvodným správcom... zaradený a zapísaný do súpisu konkurznej podstaty úpadcu [REDACTED].

2. Nový správca... navrhol konkurznému súdu zrušiť konkurz na majetok úpadcu [REDACTED] podľa ustanovení § 44 ods. 1 písm. a) a d) ZKV, pretože majetok konkurznej podstaty vraj nepostačuje ani na úhradu výdavkov a odmeny správcu (prirodzene až po novým správcom navrhnutom vylúčení hnutelného majetku z konkurznej podstaty). Pritom zrušenie konkurzu by v konečnom dôsledku okrem iného viedlo pre zánik úpadcu aj k zastaveniu incidenčných súdnych konaní vedených proti dlžníkom úpadcu, a to nejakou zhodou okolností aj proti takým dlžníkom úpadcu a zároveň veriteľom úpadcu, ktorí dopomohli novému správcovi k jeho nelegálnemu navrhnutiu a ustanoveniu práve do funkcie nového správcu.

Pre úplnosť možno uviesť, že súčasťou konkurzného spisu sú aj podania (sťažnosti) viacerých tzv. malých konkurzných veriteľov, ktorí sa svojimi podaniami obrátili na dohliadajúci konkurzný súd (konkurznú sudkyňu) so sťažnosťou na nového správcu [REDACTED] okrem iného aj preto, lebo nový správca neplní uznesenie veriteľského výboru č. 4 zo dňa 23. 6. 2010 (nepokračuje v spore na prospech konkurznej podstaty o neplatnosť právnych úkonov týkajúcich sa okrem iného aj hnutelného majetku)...».

Sťažovateľ podaním z 31. mája 2013 doručeným ústavnému súdu 6. júna 2013 navrhuje, aby ústavný súd spojil konanie o jeho sťažnosti doručenej mu 16. marca 2013 s konaním o sťažnosti [REDACTED] – odvolaného správcu úpadcu – doručenej mu 18. marca 2013, keďže „predmet sťažnosti sťažovateľa... a taktiež predmet sťažnosti iného sťažovateľa [REDACTED] je podľa všetkého vo svojej podstate rovnaký

(v oboch sťažnostiach ide o to isté konanie a rozhodovanie všeobecných súdov, respektíve Najvyššieho súdu SR)...“.

Ústavný súd po predbežnom prerokovaní uznesením z 1. júla 2014 prijal na ďalšie konanie sťažnosť podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde v časti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 1 a 2 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy, podľa čl. 36 ods. 1, čl. 37 ods. 3 a čl. 38 ods. 1 a 2 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru a podľa čl. 14 ods. 1 medzinárodného paktu postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Obo 70/2012, 3 Obo 71/2012 a jeho uznesením z 29. novembra 2012.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľa a podpredsedníčku najvyššieho súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Podpredsedníčku najvyššieho súdu zároveň vyzval, aby sa vyjadrila k sťažnosti. Právny zástupca sťažovateľa a predseda obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu ústavnému súdu oznámili, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Vzhľadom na oznámenia právneho zástupcu sťažovateľa a predsedu obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania, keďže dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

Predseda obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu sa k sťažnosti vyjadril v prípise č. k. KP 3/2014-33 (Nobs 69/2014) z 13. októbra 2014, v ktorom poukázal na odôvodnenie napadnutého uznesenia. Uviedol, že schôdza konkurzných veriteľov 20. septembra 2010 bola zvolaná, *„čo je nezvratný fakt a skutočnosť, že schôdza konkurzných veriteľov sa konala preukazuje odvolaním napadnuté uznesenie. Nezvratnosť tohto stavu zmeniť nemohlo ani zrušujúce uznesenie o zvolaní schôdze konkurzných*

veriteľov. Dôvody uvádzané v odvolaní /list v spise č. 2850/ ohľadne prípustnosti odvolania voči takémuto uzneseniu, sú pre posúdenie jeho správnosti z hľadiska zvolania schôdze konkurzných veriteľov právne irelevantné, s dôrazom na skutočnosť, že odvolacie dôvody už boli skúmané Najvyšším súdom Slovenskej republiky a tiež Ústavným súdom Slovenskej republiky.“.

Vo svojom vyjadrení poukázal tiež na rozpor výroku napadnutého uznesenia s jeho odôvodnením. V tejto súvislosti tiež uviedol:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky chybný výrok uznesenia Krajského súdu v Bratislave z 20. septembra 2010, označil za formálny, pokiaľ existoval dôvod na ustanovenie nového správcu, nakoľko v takomto prípade funkcia dovtedy ustanoveného správcu konkurznej podstaty [REDAKOVANÉ] zanikla zo zákona. Najvyšší súd zároveň považoval za potrebné uviesť, že [REDAKOVANÉ] bol v čase vydania sťažnosťou napadnutého uznesenia zo zoznamu správcov konkurznej podstaty vyčiarknutý.“

K tomu, či schôdza konkurzných veriteľov bola uznášaniaschopná, predseda obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu uviedol:

«Zo zápisnice z pojednávania schôdze konkurzných veriteľov z 20. septembra 2010 je zrejmé, že konajúca sudkyňa sa v intenciách ustanovenia § 10 ods. 1 ZKV s touto zákonom stanovenou podmienkou zaoberala, keď konštatovala, že schôdza konkurzných veriteľov bola uznášaniaschopná, nakoľko sa jej zúčastnila 50,19 % prítomných veriteľov počítaných podľa prihlásených pohľadávok. Zo zápisnice schôdze konkurzných veriteľov nebolo sporné, že za bod programu „Ustanovenie nového správcu“ hlasovalo 97,52 % s celkovou sumou 97,52 % pohľadávok veriteľov zúčastnených na pojednávaní s celkovou sumou 107 949 402,62 Sk, že proti nehlasoval nikto a zdržal sa jeden veriteľ [REDAKOVANÉ] s celkovou sumou 2 742 845 Sk, čo predstavovalo 2,48 %. Najvyšší súd dodal, že ani z jedného odvolania nebolo zrejmé, že by bolo nimi preukázané, že veritelia, ktorí návrh na zvolanie schôdze konkurzných veriteľov podali a hlasovali, nespĺňali podmienku percentuálneho podielu podľa § 10 ods. 1 ZKV, nakoľko ničím nepreukázali, že percentuálny podiel pohľadávok, tých ktorí o zvolanie schôdze konkurzných veriteľov

požiadali, títo nemali. Odvolatelia nepreukázali ani, že schôdza konkurzných veriteľov nebola uznášanía schopná, tak ako sa to uvádza v príslušnom uznesení.»

Vo svojom vyjadrení predseda obchodnoprávneho kolégia ďalej uviedol:

„... sťažnosťou napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu obsahuje súladné odôvodnenie s konštantnou judikatúrou súdov, rešpektujúc Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 21. júna 2012, č. k. II. ÚS 583/2011-93, čo je zrejmé z jeho odôvodnenia. Najvyšší súd v súvislosti s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo 16. augusta 2010, č. k. 4 K 262/1999-2838 zdôraznil, že uskutočnenú schôdzu veriteľov nie je možné zvrátiť a prípadné zrušenie napadnutého uznesenia sa v čase vydania rozhodnutia minulo právneho účinku s akcentom na skutočnosť, že odvolacie dôvody už boli skúmané Najvyšším súdom Slovenskej republiky a tiež Ústavným súdom Slovenskej republiky. Pri rozhodnutí o odvolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 20. septembra 2010, č. k. 4 K 262/1999-2915 bola relevantná skutočnosť, že funkcia správcu konkurznej podstaty zaniká na základe rozhodnutia schôdze konkurzných veriteľov, priamo zo zákona a nie rozhodnutím súdu. Týmto postupom najvyššieho súdu nemohlo nastať odmietnutie spravodlivosti a porušenie ústavnoprávne a medzinárodnoprávne garantovaných základných práv a slobôd sťažovateľa.“

K námietke sťažovateľa, že najvyšší súd na prerokovanie odvolania nenariadil pojednávanie a že týmto postupom nedal možnosť sťažovateľovi vyjadriť sa k novej skutočnosti – k vyčiarknutiu odvolaného správcu zo zoznamu správcov, predseda obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu uviedol:

„Keďže z obsahu spisu 3Obo/70/2012 a 3Obo/71/2012 nevyplýva, že by došlo k situáciám podľa ust. § 205a ods. 1 O. s. p., ako aj že by boli dané dôvody pre nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 1 O. s. p. (odvolací súd nepovažoval za potrebné dokazovanie doplňovať ani zopakovať, súd prvého stupňa nerozhodol podľa ust. § 115a O. s. p. bez nariadenia pojednávania a nariadenie pojednávania nevyžadoval dôležitý verejný záujem), najvyšší súd v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p. rozhodol o odvolaní konkurzného veriteľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED].“

(sťažovateľa) a o odvolaní správcu konkurznej podstaty [REDAKOVANÉ], bez nariadenia pojednávania. V tejto súvislosti najvyšší súd poukazuje aj na Dohovor o ľudských právach a základných slobodách, ktorý Dohovor nevyžaduje a ani z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva nemožno vysledovať, že by sa malo na všetkých súdnych inštanciách pojednávanie vykonávať verejne. Najvyšší súd zároveň poukazuje na to, že zoznam správcov konkurzných podstát vedie Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky a je verejne prístupný. Konštatovaním, že [REDAKOVANÉ] bol v čase vydania rozhodnutia najvyššieho súdu už zo zoznamu správcov vyčiarknutý, odvolací súd poukázal na skutočnosť známu z činnosti súdu zistenú pri vydaní rozhodnutia, ktorú skutočnosť podľa § 121 O. s. p. dokazovať netreba a zaujatie stanoviska sťažovateľa k tejto skutočnosti je bez právnej relevancie. Najvyšší súd vzhľadom na zistené skutočnosti konštatuje, že sťažovateľ nebol postupom odvolacieho súdu (najvyššieho súdu), vylúčený z realizácie procesných práv daných Občianskym súdnym poriadkom.“

K námietke sťažovateľa o porušení základného práva na zákonného sudcu predsedu obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu uviedol:

„K tejto námietke najvyšší súd poukazuje na Opatrenie č. 3 z 23. júla 2012, Spr 661/2012, ktorým sa menil a dopĺňal Rozvrh práce Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rok 2012 a ktoré bolo vydané z dôvodu odvolania [REDAKOVANÉ] z funkcie sudcu, ktorému pôvodná vec pod sp. zn. 1 Obo/149/2010 napadla 24. septembra 2010 a vec sp. zn. 1 Obo/160/2010 napadla 28. októbra 2010. Odvolanie sťažovateľa a správcu konkurznej podstaty [REDAKOVANÉ], v predmetnej veci napadlo na najvyšší súd 07. septembra 2012 a vec bola pridelená v súlade s Rozvrhom práce Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a zákonom, senátu 3 Obo.“

Na tomto základe sa predseda obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu domnieva, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, nedošlo k porušeniu označených práv sťažovateľa.

Sťažovateľ prostredníctvom právneho zástupcu podal svoje stanovisko k vyjadreniu predsedu obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu v podaní zo 14. novembra 2014, v ktorom uviedol:

«Aj z vyjadrenia Najvyššieho súdu SR z 13. 10. 2014 je zjavné, že Najvyšší súd SR sa naďalej úporne snaží dodatočne „konvalidovať“ (či kvázikonvalidovať) arbitrárnu zmätočnosť (princiálne chybných a ústavne nekonformných) postupov a rozhodnutí konkurzného súdu [prvostupňových uznesení konkurzného Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 K 262/99-2838 zo 16. 8. 2010 a sp. zn. 4 K 262/99-2915 z 20. 9. 2010] bagatelizovaním nedostatkov v postupe a rozhodnutiach konkurzného súdu a zároveň uvádzaním či opakovaním takých nových argumentov, úvah, dôvodov a údajných skutkových zistení, ktoré absentujú v rozhodnutiach konkurzného súdu.

Pre úplnosť taktiež možno spomenúť, že Najvyšší súd SR aj vo vyjadrení z 13. 10. 2014 naďalej zavádzajúco uvádza, že pôvodný správca „[redacted] je toho času už zo zoznamu správcov konkurznej podstaty vyčiarknutý“. Pritom však Najvyšší súd SR zamlčal, či podľa tvrdení najvyššieho súdu ide o „nový zoznam správcov“ alebo „starý zoznam správcov“, hoci osoby zapísané do starého zoznamu správcov naďalej môžu (podľa § 39 zákona č. 8/2005 Z. z.) vykonávať správcovskú činnosť vo veciach podľa zákona o konkurze a vyrovnaní (zákona č. 328/1991 Zb. v znení neskorších predpisov), medzi ktoré patrí aj konkurz na majetok úpadcu [redacted].

Najvyšší súd SR dokonca (ani vo vyjadrení z 13. 10. 2014) naďalej reálne nerešpektuje zistenia a právne názory Ústavného súdu SR vyslovené v náleze sp. zn. II. ÚS 583/2011-93 z 21. 6. 2012, pričom taktiež nerešpektuje zistenia a právne názory ústavného súdu o zmätočnosti rozhodnutí konkurzného súdu vyslovené na stranách 23 až 25 uvedeného nálezu ústavného súdu...

V súvislosti so zmätočnosťou rozhodnutí konkurzného súdu treba poukázať aj na skutočnosť, že Najvyšší súd SR pri konaní a rozhodovaní o ústavne nekonformnom novom (druhom) odvolacom uznesení NR SR sp. zn. 3 Obo 70/2012 a 3 Obo 71/2012 z 29. 11. 2012 nerešpektoval ani relevantnú konštantnú súdnu judikatúru. Pritom Najvyšší súd SR dokonca nerešpektoval ani len svoju vlastnú judikatúru (uvedenú aj v sťažovateľovej sťažnosti zo 16. 3. 2013), podľa ktorej vydanie zmätočného rozhodnutia bez ďalšieho nemá

svoje právne opodstatnenie a takéto rozhodnutie je vždy nevyhnuté zrušiť najmä z hľadiska ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie [mutatis mutandis napríklad uznesenia NS SR sp. zn. 5 Cdo 66/2010 z 29. 10. 2010, sp. zn. 5 Cdo 169/2010 z 11. 4. 2011, sp. zn. 5 Cdo 86/2010 z 30. 8. 2010, sp. zn. 5 Obo 48/2011 z 29. 9. 2011]. Taktiež Ústavný súd SR (aj Najvyšší súd SR) konštantne judikuje, že požiadavky na kvalitu odôvodnenia rozhodnutia všeobecného súdu nevyhnutne predpokladajú súlad jeho výroku a odôvodnenia, pričom nie je ústavne akceptovateľným rozhodnutie všeobecného súdu, v ktorom výrok nemá potrebnú oporu v odôvodnení. Také rozhodnutie je pre jeho adresáta nezrozumiteľné a nemôže mu dať potrebné odpovede na všetky základné otázky súvisiace s poskytovanou súdnou ochranou [mutatis mutandis napríklad nález ÚS SR sp. zn. III. ÚS 508/2011-52 z 21. 2. 2012].»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie.

Sťažovateľ v sťažnosti namietá porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 1 a 2 ústavy a porušenie čl. 1 ústavy, základných práv podľa čl. 36 ods. 1, čl. 37 ods. 3 a čl. 38 ods. 1 a 2 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru a čl. 14 ods. 1 medzinárodného paktu postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní a jeho uznesením z 29. novembra 2012.

Základom argumentácie sťažovateľa je tvrdenie, že najvyšší súd

- riadne neodôvodnil svoje rozhodnutie,

- nerešpektoval právny názor ústavného súdu vyslovený v náleze č. k. II. ÚS 583/2011-93 z 21. júna 2012,

- odstraňuje nedostatky napadnutých uznesení krajského súdu zo 16. augusta 2010 a z 20. septembra 2010 a postupu, ktorý predchádzal ich vydaniu, spôsobom, ktorý je v rozpore s právnym posúdením a postupom v obdobných veciach, o ktorých rozhodoval najvyšší súd,

- z uvedených dôvodov postupoval spôsobom, ktorý predstavuje odmietnutie spravodlivosti.

Uvedenú argumentáciu sťažovateľ odôvodňuje podrobnejšie, pričom uvádza tieto skutočnosti:

V súvislosti s návrhom na zvolanie schôdze konkurzných veriteľov a s návrhom na schválenie ustanovenia nového správcu – najvyšší súd mal vychádzať z existencie kvalifikovaného podielu pohľadávok pri oboch návrhoch. Splnenie tejto zákonnej podmienky nepreukazoval, len ho nekriticky prevzal. Za tejto procesnej situácie najvyšší súd sťažovateľovi vytýkal, že dostatočne nepreukázal nekvalifikovanú veľkosť percentuálneho podielu pohľadávok.

Vzhľadom na dôvody, ktoré najvyšší súd uvádza v odôvodnení svojho uznesenia, ktoré podľa sťažovateľa predstavujú nové argumenty a skutkové zistenia, mal najvyšší súd na prerokovanie odvolaní nariadiť pojednávanie a dať tak účastníkom možnosť sa k nim vyjadriť.

Sťažovateľ ďalej poukazuje na

- pohľadávku Fondu národného majetku Slovenskej republiky (ďalej len „fond národného majetku“) a preukazuje, že tento veriteľ nebol oprávnený podať návrh

na ustanovenie nového správcu podľa § 10 ods. 6 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“), a tiež na

- pohľadávku Daňového úradu [REDAKOVANÉ], ktorý prestal byť veriteľom 5. mája 2000. Návrh na zvolanie schôdze mali podať veritelia s podielom 37,79 %, medzi ktorých bol podľa sťažovateľa neoprávnene zaradený aj Daňový úrad [REDAKOVANÉ] s podielom 10,17 %, čím nebola splnená podmienka percentuálneho podielu podľa § 10 ods. 1 zákona o konkurze;

- na vyhodnotenie prejavu vôle veriteľa [REDAKOVANÉ] (v zastúpení, pozn.), ktorého pohľadávka bola zaradená do kvóra, mal sa zdržať hlasovania, hoci sa jeho zástupca schôdze nezúčastnil.

Porušenie základného práva na zákonného sudcu sťažovateľ odôvodňuje tým, že vo veci rozhodoval senát „3 Obo“, hoci mal rozhodovať senát „1 Obo“.

II.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 14 ods. 1 medzinárodného paktu

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Podľa čl. 14 ods. 1 medzinárodného paktu všetky osoby sú si pred súdom rovné. Každý má úplne rovnaké právo, aby bol spravodlivo a verejne vypočutý nezávislým a nestranným súdom, ktorý rozhoduje buď o jeho právach a povinnostiach, alebo o akomkoľvek trestnom obvinení vznesenom proti nemu...

Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97).

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy) (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa súdna ochrana poskytne v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie príslušných zákonných ustanovení musí v celom rozsahu rešpektovať uvedené základné právo účastníkov garantované v čl. 46 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

Výklad a aplikácia zákonných predpisov zo strany všeobecných súdov musí byť preto v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť

toto základné právo v rozpore s jeho podstatou a zmyslom (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 152 ods. 4 ústavy) (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

Z konštantnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaniach, ktoré im predchádzali, alebo samotných rozhodnutiach došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/00).

Ústavný súd uznáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania

na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Pokiaľ ide o požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia súdu v limitoch čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd sa už odvolal na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej čl. 6 ods. 1 dohovoru súd síce zaväzuje, aby odôvodnil svoje rozhodnutie, čo však neznamená, že sa vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Otázkou, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie, ktorá vyplýva z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno podľa záverov Európskeho súdu pre ľudské práva posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu (rozhodnutie vo veci Ruiz Torija proti Španielsku z 9. 12. 1994, séria A, č. 288). Znamená to, že odôvodnenie rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú poznámku, pripomienku alebo návrh, ak ide o takú otázku, ktorá nie je relevantná a nevyhnutná pre dané rozhodnutie.

Štruktúra odôvodnenia súdneho rozhodnutia je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) a použije sa na odôvodnenie uznesenia (§ 167 ods. 2, § 169 ods. 1 OSP), táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní v rozsahu, v akom tento zákon neustanovuje inak (§ 211 ods. 2 OSP).

Odlišnú úpravu k § 157 ods. 2 OSP pre odvolacie konanie obsahuje § 219 ods. 2 OSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní teda nemá odpovedať na každú námietku alebo argument uvedený v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Uvedené ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku zamedzuje, aby v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu dochádzalo k zbytočnému kopírovaniu obsahu

podaní a odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktoré je účastníkom už známe a umožňuje, aby sa odvolací súd sústredil len na podstatnú argumentáciu aj prostredníctvom odbornej literatúry a judikatúry (IV. ÚS 190/2012).

Tieto zásady týkajúce sa vzťahu ústavného súdu a všeobecných súdov pri ochrane ústavnosti, ktoré možno vyvodíť z doterajšej konštantnej judikatúry ústavného súdu, boli relevantné aj v danej veci.

Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia, ktorým potvrdil uznesenia krajského súdu zo 16. augusta 2010 a z 20. septembra 2010, vymedzil predmet odvolacieho konania, poukázal na obsah odvolaní sťažovateľa, ako aj odvolaného správcu a tiež na nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 583/2011 z 21. júna 2012. K uzneseniu krajského súdu zo 16. augusta 2010 o zvolaní schôdze konkurzných veriteľov najvyšší súd uviedol:

„Na základe obsahu odvolaní s poukazom na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 583/2011-93 zo dňa 21. 06. 2012, Najvyšší súd Slovenskej republiky pri prejednaní odvolaní proti citovaným uzneseniam podľa ustanovenia § 212 ods. 1, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. dospel k záveru, že v odvolacom konaní uznesenie č. k. 4 K 262/1999-2838 zo dňa 06. 08. 2010, ktorým Krajský súd v Bratislave rozhodol tak, že súd zvolal schôdzu konkurzných veriteľov s programom vo výroku uvedeným v návrhu odvolateľov, napadnuté uznesenia zrušiť, vyhovieť nie je možné.

Jednoznačným faktom je, že na základe tohto uznesenia sa schôdza konkurzných veriteľov dňa 20. 09. 2010 konala, o čom svedčí zápisnica o pojednávaní 4 K 262/1999 /list v spise 2864/, a preto zrušené uznesenie o zvolaní konkurzných veriteľov, na základe ktorého zvolania, sa schôdza konkurzných veriteľov, už konala, je bezpredmetné a takéto zrušenie napadnutého uznesenia sa už minulo právnomu účinku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z uvedeného dôvodu odvolanie konkurzného veriteľa, ako aj odvolanie správcu konkurznej podstaty [REDAKOVANÉ] označil za právne nedôvodné a s poukazom na ustanovenie § 219 O. s. p. napadnuté uznesenie potvrdzuje. Fakt, že schôdza konkurzných veriteľov zvolaná bola je nezvratný ako aj skutočnosť,

že schôdza konkurzných veriteľov sa na základe tohto uznesenia konala. Nezvratnosť tohto stavu zmeniť nemôže ani zrušujúce uznesenie o zvolaní schôdze konkurzných veriteľov. Dôvody uvádzané v odvolaní /list v spise č. 2850/ ohľadne prípustnosti odvolania voči takémuto uzneseniu sú pre posúdenie jeho správnosti z hľadiska zvolania schôdze konkurzných veriteľov taktiež právne irelevantné, tobož aj z dôvodu, že odvolacie dôvody už boli skúmané Najvyšším súdom Slovenskej republiky a tiež Ústavným súdom Slovenskej republiky.“

Následne najvyšší súd uvádza svoje právne závery týkajúce sa uznesenia krajského súdu z 20. septembra 2010:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky pri prejednaní uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 4 K 262/1999-2915 zo dňa 20. 09. 2010 podľa ustanovenia § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O. s. p., dospel k záveru, že Krajský súd v Bratislave pochybil, keď vo výroku napadnutého uznesenia uviedol, že súd zbavuje [REDAKOVANÉ] funkcie správcu konkurznej podstaty, nakoľko o jeho výmene za nového správcu rozhodoval na základe rozhodnutia schôdze konkurzných veriteľov, v ktorom prípade konkurzný súd správcu konkurznej podstaty jeho funkcie nezabavuje podľa ustanovenia § 8 ods. 5 ZKV, ale funkcia správcu konkurznej podstaty zaniká na základe rozhodnutia schôdze konkurzných veriteľov, teda zo zákona. Z uvedených dôvodov Krajský súd v Bratislave neúčelne v odôvodnení napadnutého uznesenia citoval ustanovenie § 8 ods. 5 ZKV, s použitím ktorého sa v podstate ani v odôvodnení v jeho zmysle ani nezaoberal. I keď je pravdou, že ide o chybný výrok napadnutého uznesenia, ktorý v konečnom dôsledku ani nezodpovedá odôvodneniu napadnutého uznesenia Najvyšší súd Slovenskej republiky tento nedostatok označuje za formálny, pokiaľ existoval dôvod na ustanovenie nového správcu, nakoľko v takomto prípade funkcia dovtedy ustanoveného správcu konkurznej podstaty [REDAKOVANÉ] zanikla zo zákona. I keď iba okrajovo ale aj tak Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné uviesť, že [REDAKOVANÉ] je toho času už zo zoznamu správcov konkurznej podstaty vyčiarknutý.“

Najvyšší súd ako súd odvolací sa vysporiadal s odvolacími námietkami sťažovateľa a uviedol argumentáciu, v ktorej hodnotil, či schôdza konkurzných veriteľov bola oprávnená ustanoviť nového správcu, t. j. hodnotil, či schôdza bola uznášaniaschopná:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky pre posúdenie dôvodnosti odvolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 4 K 262/1999-2915 považuje za dôležité zistenie, či schôdza konkurzných veriteľov, ktorá sa konala dňa 20. 09. 2010 bola oprávnená prijať rozhodnutie, teda či veritelia, ktoré rozhodnutie prijali, boli s poukazom na ustanovenie § 10 ods. 1 ZKV o ustanovení nového správcu oprávnení rozhodovať, t. j. či bola splnená zákonom stanovená podmienka v ustanovení § 10 ods. 1 UKV. Zo zápisnice z pojednávania schôdze konkurzných veriteľov zo dňa 20. 09. 2010 je zrejmé, že konajúca sudkyňa sa v intenciách ustanovenia § 10 ods. 1 ZKV s touto zákonom stanovenou podmienkou, zaoberala, keď konštatovala, že schôdza konkurzných veriteľov bola uznášaniaschopná, nakoľko sa jej zúčastnila 50,19 % prítomných veriteľov počítaných podľa prihlásených pohľadávok. Zo zápisnice schôdze konkurzných veriteľov nie je sporné, že za bod programu ustanovenie nového správcu hlasovalo 97,52 % s celkovou sumou 97,52 % pohľadávok veriteľov zúčastnených na pojednávaní s celkovou sumou 107 949 402,62 Sk, že proti nehlasoval nikto a zdržal sa jeden veriteľ [REDAKOVANÉ] s celkovou sumou 2 742 845 Sk, čo predstavovalo 2,48 %. Dôvod uvádzaný v odvolaniach, že keďže pohľadávka konkurzného veriteľa Daňový úrad [REDAKOVANÉ] a následne časť pohľadávky veriteľa [REDAKOVANÉ], ktorá bola postúpená na [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] Daňovým úradom [REDAKOVANÉ] zanikla na základe rozhodnutia incidenčného konania zanikla, je pre posúdenie splnenia zákonom stanovenej podmienkou v § 10 ods. 1 ZKV právne bezvýznamný, vzhľadom na skutočnosť, že z odvolaní správcu konkurznej podstaty ako aj z odvolania konkurzného veriteľa nie je zrejmé, že podmienka stanovená v § 10 ods. 1 ZKV splnená nebola. Ani z jedného odvolania nie je zrejmé, že by bolo nimi preukázané, že veritelia, ktorí návrh na zvolanie schôdze konkurzných veriteľov podali a hlasovali, nespĺňali podmienku percentuálneho podielu podľa § 10 ods. 1 ZKV, nakoľko ničím nepreukázali, že percentuálny podiel pohľadávok, tých ktorí o zvolanie schôdze konkurzných veriteľov požiadali, títo nemali. Odvolatelia nepreukázali ani, že schôdza konkurzných veriteľov nebola uznášaniaschopná, tak ako sa to uvádza v

napadnutom uznesení. Aj pokiaľ by bolo pravdou, že už v čase konania schôdze konkurzných veriteľov bolo v incidenčnom konaní vo veci Daňového úradu rozhodnuté, tak ako tvrdí konkurzný veriteľ [REDACTED] v jeho odvolaní, z odvolaní nie je zrejmé, že podiel Daňového úradu prihlásených pohľadávok bol taký vysoký, že mohol znížiť zákonom stanovený percentuálny podiel v ustanovení § 10 ods. 1 ZKV pod hranicu 30%. Ostatné dôvody uvádzané v odvolaniach v súlade s Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 583/2011 zo dňa 21. 06. 2011, ktorým boli rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zrušené, Najvyšší súd Slovenskej republiky v novom konaní pre posúdenie dôvodnosti odvolaní označuje za právne bezpredmetné a iba za dôvody, ktoré majú účel konkurzu a znemožňujú jeho ukončenie, čo je v hlbokom rozpore s cieľom konkurzného konania, v tomto prípade vedenom už vyše desať rokov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedeného, napadnuté uznesenia v zmysle ustanovenia § 219 O. s. p. potvrdzuje.“

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Predpokladom toho, aby odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa, je to, aby toto rozhodnutie bolo vo výroku vecne správne. Vo výroku rozhodnutia súd vyslovuje obsah rozhodnutia vo veci samej (porovnaj § 155 ods. 1 OSP), t. j. autoritatívne a záväzne vyslovuje svoj postoj k otázke, ktorá tvorila predmet konania. Vecnú správnosť výroku rozhodnutia možno posúdiť v zásade len vo väzbe na odôvodnenie, v ktorom súd opíše rozhodujúce a relevantné skutkové zistenia a následne právne posúdi tento skutkový stav (porovnaj § 157 ods. 2, § 169 OSP).

V prerokúvanom prípade najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol právny záver, že krajský súd „*pochybil, keď vo výroku napadnutého uznesenia uviedol, že súd zbavuje [REDAKOVANÉ] funkcie správcu konkurznej podstaty, nakoľko o jeho výmene za nového správcu rozhodoval na základe rozhodnutie schôdze konkurzných veriteľov, v ktorom prípade konkurzný súd správcu konkurznej podstaty jeho funkcie nezbavuje podľa ustanovenia § 8 ods. 5 ZKV, ale funkcia správcu konkurznej podstaty zaniká na základe rozhodnutia schôdze konkurzných veriteľov, teda zo zákona*“. Vo vzťahu k tomuto právnemu záveru následne najvyšší súd uviedol, že „*je pravdou, že ide o chybný výrok napadnutého uznesenia, ktorý v konečnom dôsledku ani nezodpovedá odôvodneniu napadnutého uznesenia... tento nedostatok označuje za formálny, pokiaľ existoval dôvod na ustanovenie nového správcu, nakoľko v takom prípade funkcia dovtedy ustanoveného správcu konkurznej podstaty [REDAKOVANÉ] zanikla zo zákona*“.

Uvedený právny záver považuje ústavný súd za arbitrárny a ústavne neudržateľný, pretože najvyšší súd ako odvolací súd aplikáciou § 219 ods. 1 OSP potvrdil napadnuté uznesenie krajského súdu z 20. septembra 2010 ako vecne správne, hoci konštatuje, že toto uznesenie nie je vo výroku vecne správne. Konštatuje tiež, že výrok je v rozpore s odôvodnením, tento rozpor však považuje za formálny, pretože mal existovať zákonný dôvod na ustanovenie nového správcu. Následne dopĺňa odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu v tom smere, či schôdza konkurzných veriteľov bola oprávnená ustanoviť nového správcu, teda v smere, ktorý je zjavne v rozpore s výrokom napadnutého uznesenia krajského súdu.

Podľa § 8 ods. 5 zákona o konkurze z dôležitých dôvodov môže súd na návrh správcu zbaviť správcu funkcie. Súd aj bez návrhu zbaví správcu funkcie, ak správca neplní riadne svoje povinnosti alebo aj z iných dôležitých dôvodov. Ak súd zbaví správcu funkcie, ustanoví nového správcu. Súd ustanoví nového správcu podľa odseku 1 na základe rozhodnutia schôdze konkurzných veriteľov; funkcia doterajšieho správcu zaniká dňom rozhodnutia schôdze konkurzných veriteľov. Nového správcu súd ustanoví uznesením

na schôdzi konkurzných veriteľov. Uznesenie súd doručí doterajšiemu správcovi, novému správcovi a zverejní ho na úradnej tabuli súdu a v Obchodnom vestníku.

V súvislosti s týmto ustanovením zákona o konkurze ústavný súd v náleze sp. zn. II. ÚS 583/2011 z 21. júna 2012 uviedol, že citované ustanovenie aj napriek svojej legislatívne zložitej konštrukcii dôsledne rozlišuje v otázke ustanovenia správcu kompetenciu súdu a kompetenciu schôdze konkurzných veriteľov. Prvé tri vety citovaného ustanovenia definujú prípady, kedy o odvolaní a ustanovení nového správcu rozhoduje výlučne súd, a to buď na návrh správcu, resp. bez návrhu, pre ktoré predpokladá existenciu dôležitých dôvodov. Vo štvrtej vete sú právomoci týkajúce sa ustanovenia nového správcu rozdelené medzi schôzou konkurzných veriteľov a súd. V tomto prípade súd nerozhoduje o zbavení správcu funkcie, pretože k zániku funkcie doterajšieho správcu dochádza *ex lege* rozhodnutím schôdze veriteľov, pre ktoré rozhodnutie zákon žiadne dôvody nestanovuje. Súd je následne povinný ustanoviť nového správcu uznesením priamo na schôdzi konkurzných veriteľov (pozri stanovisko obchodného kolégia najvyššieho súdu sp. zn. Obj 7/2005 zo 16. decembra 2005).

Rozpor výroku a odôvodnenia uznesenia krajského súdu z 20. septembra 2010 spočíva v tom, že výrok vyjadruje uplatnenie výlučnej právomoci konkurzného súdu odvolať a ustanoviť správcu konkurznej podstaty. Odôvodnenie odkazuje na realizáciu delenej právomoci medzi schôzou konkurzných veriteľov a konkurzným súdom. Výrok a odôvodnenie napadnutého uznesenia takto odkazujú na situácie, ktoré majú odlišný skutkový a právny základ, preto výrok napadnutého uznesenia krajského súdu nemôže byť základom pre predmetné odôvodnenie napadnutého uznesenia. Tento rozpor nemožno považovať za formálny. Za formálny rozpor výroku a odôvodnenia by eventuálne bolo možné považovať napr. zjavnú chybu v písaní a počítaní vo výroku, ktorý má zhodný skutkový a právny základ ako príslušné odôvodnenie. O takú situáciu v tomto prípade však nejde.

Na tomto základe dospel ústavný súd k záveru, že najvyšší súd aplikoval § 219 OSP arbitrárne, pretože prekročil vymedzený rozsah uvedeného ustanovenia a potvrdil napadnuté

uznesenie krajského súdu z 20. septembra 2010 napriek právnemu záveru, že výrok tohto uznesenia nie je vecne správny. Týmto postupom sa najvyšší súd dôsledne neriadil právnym názorom, ktorý vyslovil ústavný súd v náleze sp. zn. II. ÚS 583/2011 z 21. júna 2012, v ktorom poukázal na to, aká je povaha rozporu medzi výrokom a odôvodnením napadnutého uznesenia krajského súdu z 20. septembra 2010.

K námietke sťažovateľa o tom, či schôdza konkurzných veriteľov, ktorá sa konala 20. septembra 2010 bola uznášaniaschopná, tiež k námietke týkajúcej sa percentuálneho podielu pohľadávky fondu národného majetku, a tak aj oprávnenia podať návrh na schválenie nového správcu a k námietke týkajúcej sa existencie pohľadávky Daňového úradu [REDAKOVANÉ] a vyhodnotenia, či veriteľ [REDAKOVANÉ] sa relevantne zúčastnil schôdze konkurzných veriteľov, je potrebné uviesť, že tieto námietky sa javia byť relevantné pre posúdenie zákonnosti zvolania schôdze konkurzných veriteľov a jej uznášaniaschopnosti. Rovnako tak sa javia byť relevantné vo vzťahu k posúdeniu toho, či návrh na schválenie nového správcu podala oprávnená osoba.

Zákon o konkurze vyžaduje kvalifikované podiely pohľadávok veriteľov pre jednotlivé procesné úkony a rozhodnutia v konkurznom konaní, splnenie týchto zákonných podmienok je nevyhnutným predpokladom pre riadny priebeh konkurzného konania. V konkurznom konaní ide o kolektívne a v zásade pomerné uspokojenie pohľadávok prihlásených veriteľmi. Právny dôvod pohľadávok, ich výška je rôzna, rovnako tak aj záujmy jednotlivých veriteľov v konkurznom konaní nie sú zhodné. Aj z týchto dôvodov je zákonom ustanovený kritický percentuálny podiel pohľadávok jednotlivých veriteľov, ktorý je podmienkou možnosti ovplyvniť konkrétny priebeh konkurzného konania, uskutočňovať zmeny správcu a prijímať rozhodnutia, ktoré budú záväzné aj pre tých veriteľov, ktorí nehlasovali, prípadne hlasovali proti.

Je povinnosťou konkurzného súdu dohliadať na riadny priebeh konkurzného konania, ktorého súčasťou je aj povinnosť skúmať splnenie podmienky kvalifikovaného podielu pohľadávok potrebného na vykonanie jednotlivých procesných úkonov, pričom skúmanie

práve týchto podmienok vzhľadom na povahu konkurzného konania je potrebné považovať za esenciálne. Nie je povinnosťou veriteľa ako jedného z účastníkov konkurzného konania preukazovať to, že tieto podmienky neboli splnené. V závislosti od ďalšieho postupu najvyššieho súdu bude potrebné, aby sa najvyšší súd alebo krajský súd ako konkurzný súd s uvedenými námietkami sťažovateľa vysporiadal tak, aby bolo zrejmé, či boli splnené zákonné podmienky na vykonanie schôdze konkurzných veriteľov, na vykonanie kvalifikovaných návrhov na tejto schôdzi a tiež na rozhodovanie na schôdzi konkurzných veriteľov. Uvedené skutkové a právne skutočnosti nemôžu byť základom odôvodnenia aktuálneho výroku napadnutého uznesenia krajského súdu z 20. septembra 2010, a to ani v spojení s odôvodnením napadnutého uznesenia najvyššieho súdu z 29. novembra 2012, ktoré ho v uvedených smeroch dopĺňa, preto ústavný súd neskúmal ústavnú udržateľnosť týchto záverov najvyššieho súdu a krajského súdu aj z toho hľadiska, či nie sú arbitrárne alebo zjavne neodôvodnené.

Právny záver najvyššieho súdu týkajúci sa uznesenia krajského súdu zo 6. augusta 2010, ktorým krajský súd zvolal schôdzu konkurzných veriteľov, o tom, že „*zrušenie napadnutého uznesenia sa už minulo právnejmu účinku*“, považuje ústavný súd za ústavne udržateľný. Prípadné zrušenie uznesenia o zvolaní schôdze, ktorá sa už uskutočnila, by nemalo žiaden reálny dosah na právne postavenie účastníkov konkurzného konania. V uvedenej procesnej situácii je ale relevantné skúmať právne účinky schôdze konkurzných veriteľov, ktorá sa konala 20. septembra 2010 – t. j. rozhodnutia, ktoré uvedená schôdza uskutočnila – predovšetkým ustanovenie nového správcu. Ústavná akceptovateľnosť týchto účinkov bude závislá aj od posúdenia zákonnosti podania návrhu na zvolanie schôdze, návrhu na ustanovenie nového správcu a uznášaniaschopnosti tejto schôdze.

Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že najvyšší súd postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Obo 70/2012, 3 Obo 71/2012 a jeho uznesením z 29. novembra 2012 v rozsahu, v ktorom potvrdil napadnuté uznesenie krajského súdu z 20. septembra 2010, porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s porušením čl. 1 ústavy, základné právo podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj právo

na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a právo podľa čl. 14 ods. 1 medzinárodného paktu (bod 1 výroku nálezu).

Ústavný súd vzhľadom na skutočnosti, na základe ktorých dospel k záveru o porušení základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 14 ods. 1 medzinárodného paktu, neskúmal opodstatnenosť namietaného porušenia základného práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a podľa čl. 37 ods. 3 listiny, ktorého porušenie namietal sťažovateľ v súvislosti so závermi najvyššieho súdu o tom, že nepreukázal splnenie zákonných podmienok podania návrhu na zvolanie schôdze konkurzných veriteľov, na ustanovenie nového správcu a tiež podmienok uznášaniaschopnosti tejto schôdze. Obdobne ústavný súd neskúmal namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, ktoré sťažovateľ odvodzoval od toho, že najvyšší súd nenariadil pojednávanie, hoci potvrdil napadnuté uznesenia krajského súdu z iného právneho dôvodu a na základe nových skutočností aj z dôvodu, že vo veci bude opäť rozhodovať najvyšší súd.

Ústavný súd neskúmal opodstatnenosť sťažovateľom namietaného porušenia práva podľa čl. 13 dohovoru, pretože po zrušení uznesenia z 29. novembra 2012 bude najvyšší súd povinný preskúmať odôvodnenosť odvolania sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu z 20. septembra 2010, čím vznikne priestor na realizáciu účinného prostriedku nápravy v zmysle uvedeného článku dohovoru.

Podaním doručeným ústavnému súdu 6. júna 2013 sťažovateľ žiadal spojiť konanie o jeho sťažnosti na spoločné konanie s konaním ústavného súdu o sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ] vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 11950/2013. O tomto návrhu ústavný súd nerozhodoval z dôvodu, že predmetná sťažnosť [REDAKOVANÉ] bola uznesením ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 393/2014 z 9. júla 2014 odmietnutá ako neprípustná.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a podľa čl. 38 ods. 1 listiny

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a podľa čl. 38 ods. 1 listiny nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Zásada zákonného sudcu predstavuje v právnom štáte jednu zo základných garancií nezávislého a nestranného rozhodovania súdu a sudcu. Táto zásada je ústavnou zárukou pre každého účastníka konania, že v jeho veci bude rozhodovať súd a sudcovia, ktorí sú na to povolani podľa vopred známych pravidiel, ktoré sú obsahom rozvrhov práce upravujúcich prideľovanie súdnych prípadov jednotlivým sudcom tak, aby bola zachovaná zásada pevného prideľovania súdnej agendy a aby bol vylúčený (pre rôzne dôvody a rozličné účely) výber súdov a sudcov „ad hoc“ (m. m. I. ÚS 239/04, IV. ÚS 257/07). Rozhodovanie veci zákonným sudcom (aj súdom) je tak základným predpokladom na naplnenie podmienok spravodlivého procesu (IV. ÚS 345/09).

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) zákonný sudca je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci. Ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte.

Podľa § 3 ods. 4 zákona o súdoch zmenu v osobe zákonného sudcu možno vykonať len v súlade so zákonom a s rozvrhom práce.

Podľa § 18 zákona o súdoch senát najvyššieho súdu sa skladá z troch sudcov, z ktorých jeden je predsedom senátu.

Podľa § 50 ods. 1 zákona o súdoch na účely tohto zákona sa rozvrhom práce rozumie akt riadenia predsedu súdu, ktorým sa riadi organizácia práce súdu pri zabezpečovaní výkonu súdnictva na príslušný kalendárny rok.

Podľa čl. 38 rokovacieho poriadku najvyššieho súdu uverejneného v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 291/2006 Z. z. zákonným sudcom je na najvyššom súde sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu a je určený rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci. V rámci senátu, ktorý má podľa rozvrhu práce určitú vec prejsť a rozhodnúť, je zákonným sudcom každý člen tohto senátu. Namiesto sudcu, ktorý bol v určitej veci pôvodne zákonným sudcom, ale vyskytla sa u neho skutočnosť, ktorá podľa osobitného predpisu alebo rozvrhu práce vylučuje možnosť prejednávania a rozhodnutia veci týmto sudcom, je zákonným sudcom sudca určený v súlade s ustanoveniami rozvrhu práce, ktoré upravujú postup v prípade výskytu takej skutočnosti. Zmenu v osobe zákonného sudcu možno vykonať len v súlade s rozvrhom práce.

Zo stabilnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že za zákonného sudcu treba považovať sudcu, ktorý spĺňa zákonom určené predpoklady na výkon sudcovskej funkcie, bol natrvalo alebo dočasne pridelený na výkon funkcie k určitému súdu, jeho funkcia nezanikla a bol určený na prejednanie konkrétnej veci v súlade s rozvrhom práce súdu (III. ÚS 116/06).

Sťažovateľ v tejto súvislosti namieta, že v prerokúvanej veci mal rozhodovať senát „1 Obo“, a nie senát „3 Obo“.

Predseda obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu vo vyjadrení z 13. októbra 2014 uviedol, že konanie o odvolaní sťažovateľa, ktoré bolo doručené najvyššiemu súdu 24. septembra 2010, bolo vedené pod sp. zn. 1 Obo 149/2010 a konanie o odvolaní [REDAKOVANÉ], ktoré bolo doručené najvyššiemu súdu 28. októbra 2010, bolo vedené pod sp. zn. 1 Obo 160/2010. V oboch prípadoch boli veci pridelené senátu [REDAKOVANÉ], ktorý bol odvolaný z funkcie sudcu najvyššieho súdu.

Podľa čl. II odseku 1 rozvrhu práce najvyššieho súdu na rok 2012, ktorý bol vydaný opatrením predsedu najvyššieho súdu č. Spr 1150/2011 zo 14. decembra 2011 (ďalej len „rozvrh práce na rok 2012“), ak osobitný predpis alebo tento rozvrh práce neustanovuje inak, veci určené podľa predmetu konania sa v súlade s rozvrhom práce pridelujú jednotlivým senátom náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky tak, aby bola vylúčená možnosť ovplyvňovania pridelenia vecí.

Podľa čl. II odseku 4 rozvrhu práce na rok 2012 veci, ktoré boli opätovne predložené najvyššiemu súdu po tom, čo najvyšší súd už konal vo veci samej a rozhodol o riadnom alebo mimoriadnom opravnom prostriedku, sa po lustrácii pridelia senátu, ktorý vo veci samej rozhodoval naposledy; ak takého senátu pre zmenu v organizácii práce niet alebo do senátu nie je zaradená väčšina jeho naposledy vo veci rozhodujúcich členov, vec sa pridelí náhodným výberom podľa odseku 1. Za senát, ktorý vo veci samej rozhodoval naposledy, sa považuje aj senát označený v osobitnej časti iným poradovým číslom, ak je do tohto senátu zaradená väčšina naposledy vo veci rozhodujúcich sudcov.

Odvolanie sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu zo 16. augusta 2010 bolo so súdnym spisom predložené najvyššiemu súdu 24. septembra 2010 a vec bola pridelená senátu 1 Obo. Odvolanie sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu z 20. septembra 2010 bolo najvyššiemu súdu predložené 29. októbra 2010 a vec bola pridelená senátu 1 Obo. O odvolaniach sťažovateľa rozhodol senát najvyššieho súdu 1 Obo zložený z predsedu [REDACTED] a sudkýň – členiek senátu [REDACTED] a [REDACTED].

Ústavný súd nálezom sp. zn. II. ÚS 583/2011 z 21. júna 2012 zrušil uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Obo 149/2010, 1 Obo 160/2010 zo 14. decembra 2010, preto najvyšší súd znovu rozhodoval o odvolaniach sťažovateľa, pričom vec bola doručená

najvyššiemu súdu 7. septembra 2012. V predmetnom prípade rozhodoval senát najvyššieho súdu 3 Obo.

Opatrením predsedu najvyššieho súdu č. 3 sp. zn. Spr 661/2012 z 23. júla 2012 bol zmenený rozvrh práce na rok 2012 z dôvodu, že predseda senátu 1 Obo [REDACTED] bol odvolaný z funkcie sudcu najvyššieho súdu. Podľa rozvrhu práce na rok 2012 v rozhodnom čase nebol na najvyššom súde senát, v ktorom by boli súčasne členkami sudkyne [REDACTED] a [REDACTED], t. j. väčšina členov senátu 1 Obo, ktorý pôvodne vo veci rozhodoval. Na základe toho bola vec náhodným výberom podľa čl. II ods. 4 a čl. II ods. 1 rozvrhu práce na rok 2012 pridelená senátu 3 Obo, o čom svedčí aj potvrdenie o pridelení veci v konkurznom spise.

Po preskúmaní postupu najvyššieho súdu v súvislosti s pridelením predmetnej veci senátu 3 Obo a vychádzajúc z rozvrhu práce najvyššieho súdu na rok 2012, ústavný súd nezistil rozpor v postupe najvyššieho súdu a sťažovateľom označeným základným právom na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny. Na základe týchto zistení ústavný súd konštatuje, že pridelením veci sťažovateľa a vydaním napadnutého uznesenia najvyšší súd neporušil základné právo sťažovateľa na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, resp. čl. 38 ods. 1 listiny.

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

Podľa § 56 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší.

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zruší a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu.

Keďže najvyšší súd uznesením sp. zn. 3 Obo 70/2012, 3 Obo 71/2012 z 29. novembra 2012 porušil označené základné právo sťažovateľa podľa ústavy a listiny, ako aj právo podľa dohovoru a podľa medzinárodného paktu, ústavný súd zrušil toto rozhodnutie a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu). Povinnosťou najvyššieho súdu bude riadiť sa právnym názorom ústavného súdu, znova posúdiť argumentáciu sťažovateľa v odvolaniach proti uzneseniam krajského súdu zo 16. augusta 2010 a z 20. septembra 2010 a svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodniť.

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním advokátom (bod 3 výroku tohto nálezu).

Sťažovateľ úhradu trov konania nevyčíslil. Ústavný súd priznal právnomu zástupcovi sťažovateľa úhradu trov konania v sume 275,94 € v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to odmenu za 2 úkony právnej služby podľa § 14 ods. 1 písm. a) a b) vyhlášky (prevzatie

a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy). Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2013 v sume 130,16 € (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky) a náhrady hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby v sume 7,81 € (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky).

Trovy konania je najvyšší súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP) podľa výroku rozhodnutia.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. apríla 2015